

Yüklenici Firmanın ihale işine ait Maddi ve Manevi Tazminat Talebi

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri arasında idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları da sayılmaktadır.

Tam yargı davası (tam kaza davası), idarenin aldığı kararlardan veya yaptığı eylemlerden dolayı zarara uğrayan kişinin zararını idareden alabilmesini sağlayan ve idari yargıda görülüp karara bağlanan davaları ifade etmektedir

Bu davalar maddi ve manevi tazminata ilişkin olabilir. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İptal ve tam yargı davaları" başlıklı 12. maddesi; "İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler.

Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır." hükmünü içermekte olup, kamu ihalelerinden yasaklama işleminin iptali talebiyle beraber maddi ve manevi tazminat davasının yani tam yargı davasının birlikte açılması mümkün olmaktadır.

Maddi tazminat ortaya çıkan bedensel veya nesnel zararlara karşılık ödenen tazminatı ifade etmektedir.

Kamu ihalelerine katılmaktan yasaklama halinde, yasaklama kararının iptali halinde yargılama süresince ihalelere katılamamış olması dolayısıyla maddi zarar meydana gelip gelmediğinin tespitinin nasıl yapılacağı önem arz etmektedir.

Bu hususta *Danıştay'ın 13. Daire T: 26.12.2008, E: 2007/10326, K: 2008/8324 kararında*

“... kamu ihalelerine katılmasının yasaklandığı, Ankara 11. İdare Mahkemesi'nin 07.04.2003 tarih ve E:2002/826, K:2003/535 sayılı kararı ile bu işlemin iptal edilmesi sonrasında bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı,

davacının uğradığını iddia ettiği zararın kesin olmayıp muhtemel bir zarar olduğu ve hesaplanabilirlik niteliği bulunmadığı dikkate alındığında idarenin maddi tazminatla sorumlu tutulmasına olanak bulunmadığı...” kanaatiyle, her ne kadar ihaleden yasaklama kararı alınmasından sonra yargı kararı ile yasaklama işleminin iptaline karar verilmesine kadar geçen sürede yasaklanan kişi tarafından yasaklama kararı dolayısıyla başka ihalelere katılamadığı ihtimali bulunmaktaysa da belki de bu süreçte bu kişi tarafından hiçbir başka ihaleye başvurulmayacak olması ya da başvurulsa bile bu ihalelerin bu kişi üzerinde bırakılmayacak olması da ihtimal dahilinde görülmüştür

Danıştay 13. Daire T: 26.12.2008, E: 2007/10326, K: 2008/8324

Manevi tazminat hususunda ise tüzel kişilerin kişilik haklarının, saygınlık, ticari itibar, sosyal ilişkiler bakımından sahip olunan değerlerin, diğer kurumlar nezdindeki algılanış, mesleki çevrelerdeki konum, güvenilirlik gibi değerlerden oluştuğu, tüzel kişiliğin, saygınlığını yitirmesine, değer kaybına uğramasına veya amaçlarını gerçekleştirmek bakımından zor duruma düşürülmesine yol açan hukuka aykırı tasarrufların manevi zarara yol açtığının kabul edilerek bu tür zararların tazmininin gerektiği yönünde Danıştay'ın emsal kararları mevcuttur

Danıştay 13. Daire T: 26.12.2008, E: 2007/10326, K: 2008/8324,

Danıştay 13. Daire T: 26.12.2008, E: 2007/10326, K: 2008/8324
kararında

“...Manevi tazminat, kişilik haklarının ihlali halinde meydana gelen eksilmenin, başka türlü giderim yolunun bulunmaması nedeniyle uğranılan manevi zararın kısmen de olsa giderilmesini sağlayan bir manevi tatmin aracıdır.

Tüzel kişilerin kişilik haklarını, saygınlık, ticari itibar, sosyal ilişkiler bakımından sahip olunan değer, diğer kurumlar nezdindeki algılanış, mesleki çevrelerdeki konum, güvenilirlik gibi değerler oluşturmaktadır.

..Davacı şirket tarafından, Nato güvenlik belgesine sahip olduğu, vergi dairesince yapılan yasaklama kararından önceki yıla ait Kurumlar Vergisi sıralamasında 3. sırada yer alındığı, davacının yıllardır saygın bir kuruluş olarak tanınan ve tercih edilen bir firma olduğu, ancak yasaklama kararının verilmesinden sonra belli istekliler arasında yapılan ihalelere ve askeri kurumlarca yapılan ihalelere davet edilmediği,

yıllar süren emekle elde edilen ün ve itibarın kaybedildiği, Nato güvenlik belgesinin işlevsiz hale geldiği, ... manevi zarara uğradığının kabulü gerektiğinden manevi tazminatın niteliği ve meydana gelen zararın ağırlığı da dikkate alınarak belirlenecek manevi tazminatın ödenmesi ...” denilmekle yüklenicinin manevi zararının doğduğu kanaatine yer verilmiş ve manevi tazminat ödenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.